GAIREBÉ 25 ANYS DE *QUADERNS DE VILANIU*

Josep Martí Baiget

Són cinquanta números, cert. M'han dit que es tracta d'agafar una fotografia d'un fet de l'any 1981 i comentar-lo. Però com que el 1981 no té res a veure amb els cinquanta números de *Quaderns de Vilaniu*, m'ha semblat més oportú triar una fotografia de l'any següent, dels gairebé 25 anys de *Quaderns de Vilaniu*. Potser resultarà que d'aquesta manera semblarà un aniversari abans d'hora. Quan se'n provoca un de setmesó, es pot acabar tenint l'estranya sensació de la presència d'un temor inconfessable que potser no s'arribarà a temps a celebrar el de debò. Després pot passar que el malalt, més imaginari que real, allargui encara molts anys, tot i assumint la crònica simptomatologia com a tret definitori de la seva pròpia existència. Tanmateix, però, no sé si és el cas.

He agafat, per tant, una de les fotografies de la presentació del número 1 de *Quaderns de Vilaniu*, en la qual podem veure a la taula, d'esquerra a dreta, qui signa aquestes línies, aleshores director de la publicació; Josep M. Sans Travé, cap del Servei d'Arxius de la Generalitat de Catalunya; Pau Nuet Fàbregas, alcalde de la ciutat; Francesc Terreu Serra, regidor de Cultura, i Antoni Gavaldà Torrents, president de l'IEV. A les parets de la sala d'actes, una exposició de la Setmana Esportiva Cultural.

Certament, si hagués de recordar amb abundor de detalls com i quan es va produir la gestació d'aquell nounat, no sabria allargar-me gaire, perquè els records que en tinc són més aviat escassos i difusos. Malgrat tot, tinc clara memòria —tot i la tendència de la memòria a deformar la realitat— que un sector de l'Institut d'Estudis Vallencs volia una mena de butlletí intern de l'entitat que permetés informar detalladament i puntualment de l'activitat que es portava a terme —aleshores, cal recordar-ho?, una activitat quantitativament extraordinària i d'una remarcable qualitat—, i l'altre sector s'inclinava per disposar d'una eina que havia de facilitar una sortida digna als estudis, als treballs de recerca, als articles que, per la seva

dimensió, no ho tenien gens fàcil per donar-se a conèixer d'una forma regular en altres publicacions, locals o no. La primera opció s'encarnava en Joaquim Torres, que quan es plantejà la publicació era el president de l'entitat, i la segona en Antoni Gavaldà, aleshores vicepresident. Com que en aquella època carn i ungla formaven part d'un mateix projecte cultural per a la ciutat, ningú no es va arribar a plantejar cap desavinença formal, i aviat es va arribar a donar el vistiplau unànime a una publicació que integrés les dues opcions. Només ens calia trobar el finançament del projecte i una persona que agafés el compromís de portar-lo a terme puntualment cada sis mesos.

Qui signa aquest breu relat va assumir la responsabilitat de definir la publicació, tant pel que fa als continguts, a l'organització, a la creació de les seccions, com al disseny formal i estètic de la publicació i a la proposta del títol: *Quaderns de Vilaniu*. Un títol, per cert, que en un primer moment no va entusiasmar pas gaire, i que per ser acceptat plenament va haver d'acumular l'afegitó "Miscel·lània de l'Alt Camp". Hi havia qui considerava que *Quaderns de Vilaniu* no era un títol prou entenedor per al comú dels mortals. Com a responsable de la que aleshores s'anomenava Comissió d'Activitats Exteriors, em tocava, a més, assumir-ne la direcció. Una di-

Acte de la presentació del número 1 de Quaderns de Vilaniu. *(Foto: AMV)*

recció que, per les exigències legals que comportava la inscripció de la publicació al registre d'empreses periodístiques, va haver de formalitzar-se amb la signatura d'un contracte. El meu primer contracte laboral, que en aquest cas es feia constar explícitament que no estava remunerat.

En paral·lel es va començar a planificar el contingut dels primers tres o quatre números de *Quaderns de Vilaniu*, i val a dir que alguns dels articles que aleshores es van relacionar com a possibles no hi han arribat a veure mai la llum, entre altres coses perquè gairebé sempre ens sobrava material per omplir les cent pàgines que els *Quaderns* tenien destinades, la qual cosa ens va venir a confirmar immediatament la necessitat de l'existència de la publicació projectada.

Ja només ens calia trobar el finançament que donés viabilitat al projecte, que es va aconseguir amb una relativa facilitat trucant a la porta del Servei d'Arxius de la Generalitat de Catalunya, i a la d'unes entitats bancàries i empreses locals que ens permetien plantejar-nos una edició semestral de cent pàgines per número i bastant ajustada al nombre de subscriptors de l'entitat.

No vull deixar passar l'oportunitat d'agrair a totes les persones que van col·laborar en aquella primera etapa de *Quaderns de Vilaniu* (1982-1991) la seva bona disponibilitat per fer-ho. A l'Institut d'Estudis Vallencs que sempre em va deixar llibertat absoluta per fer i desfer tot el que girava a l'entorn de *Quaderns de Vilaniu*. I un agraïment molt especial a l'Antònia Tayadella i a la Núria Sales, perquè sense tenir cap vinculació amb l'entitat, sempre van estar disposades a col·laborar en tot allò que els demanava.